

TINGIMUSLIKKUS

2024 kevad

Lilia Kulli
konsulent

Maaelu Arengu Euroopa
Põllumajandusfond:
Euroopa investeeringud
maapiirkondadesse

METK
Maaelu
Teadmuskeskus

Eesti maaelu tark vara

Tingimuslikkus

- ▶ Nõuetele vastavuse süsteem käivitati Euroopa Liidus 2003. aastal. Eestis rakendus see järk-järgult aastatel 2004–2013
- ▶ Aastast 2023 on süsteemi uueks nimeks **tingimuslikkus**.
- ▶ Tingimuslikkus seob ELi ühise põllumajanduspoliitika pindala- ja loomatoetuste täies mahus maksmise maakasutuse, põllumajandustootmise ja põllumajandusliku tegevusega seotud nõuete (maa hea põllumajandus- ja keskkonnaseisund, keskkond, rahva-, looma- ja taimetervis, loomade heaolu) järgimisega.
- ▶ Nõuded on seotud toetusesaaja **põllumajandusliku tegevuse ja/või kogu põllumajandusliku majapidamise maaga**.

Tingimuslikkus

- ▶ **Tingimuslikkuse nõudeid peavad järgima** põllumajandustootjad, kes taotlevad Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika Eesti strateegiakava aastateks 2023–2027 alusel antavaid toetusi
- ▶ **Tingimuslikkuse nõuete rikkumisel vähendatakse taotleja kõikide nende toetuste summat.**
- ▶ Tingimuslikkuse süsteem koosneb **maa heas põllumajandus- ja keskkonnaseisundis hoidmise nõuetest (HPK)** ning **kohustuslikest majandamisnõuetest (KM).**

Perioodi 2023-2027 põllu- ja loomatoetused

Otsetoetused

- Põhissetuleku toetus (PST);
- Ümberjaotav toetus (ÜJT);
- Noore põllumajandustootja toetus (NPT);
- Piimalehma kasvatamise otsetoetus (PTK);
- Ammlehma kasvatamise otsetoetus (ATK);
- Ute ja kitse kasvatamise otsetoetus (UTK);
- Tera- ja kaunvilja kasvatamise otsetoetus (TVK);
- Puu- ja köögivilja ning marjakultuuride kasvatamise otsetoetus (PKV);
- Seemnekartuli kasvatamise otsetoetust (SKT);
- Keskkonnasõbraliku majandamise toetus (KSM);
- Mahepõllumajandusliku taimekasvatuse toetus (MAHE);
- Ökoalade toetus (ÖKO);
- Ökosüsteemiteenuste säilitamise toetus (ÖST);
- Mesilaste korjeala toetus (MESI);

Maaelutoetused

- Põhjaveekaitse toetus (PÕHJAVESI);
- Pinnaveekaitse toetus (PINNAVESI);
- Turvas- ja erodeeritud mulla kaitse toetus (MULD);
- Pärandniidu hooldamise toetus (NIIT);
- Väärusliku püsirohumaat säilitamise toetus (VPR)
- Põhjavee kaitse alal väärusliku püsirohumaat kaitse toetus (PÕHJAVESI-VPR)
- ▶ Turvas ja erodeeritud mullaga alal vääruslikupüsirohumaat kaitse toetus (MULD-VPR)
- Kohaliku sorti taimede kasvatamise toetus (KST)
- Mahepõllumajandusliku loomakasvatuse toetus (MAHEL);
- Ohustatud tõugu looma pidamise toetus (OTL);
- Loomade heaolu toetus (LHT);
- Loomade tervist edendavate kõrgemate majandamisnõuete toetus (KMN);

Sotsiaalne tingimuslikkus

- ▶ Covid-19 pandeemia käigus tõusid taas fookusesse töötingimused põllumajanduses.
- ▶ Vastuseks sellele on kehtestatud nn sotsiaalne tingimuslikkus, mis seab ÜPP pindala- ja loomapõhiste toetuste saamise tingimuseks teatud tööõiguse sätete järgimise.
- ▶ Sanktsioonid rikkumiste eest põhinevad eranditult pädeva asutuse (Tööinspeksioon) hinnangutel.
- ▶ Makseagentuur (PRIA) täiendavaid kontrole ei tee.
- ▶ Liikmesriikidel on kohustus rakendada sotsiaalse tingimuslikkuse süsteemi alates **01.01.2025.**

Tingimuslikkuse kontroll

- ▶ Tingimuslikkuse süsteemi raames kontrollitakse kohapeal vähemalt 1% toetuste taotlejaid.
- ▶ Kontrolle viivad läbi PRIA (HPK nõuded),
- ▶ Keskkonnaamet (KM keskkonnanõuded, HPK veekaitse nõuded)
- ▶ Põllumajandus- ja Toiduamet (KM toidu- ja söödaohutus, KM hormoonide kasutamine loomakasvatuses, KM loomade heaolu, KM taimekaitsevahendite kasutamine).

Tingimuslikkuse kontroll

- ▶ Järelevalveasutused jätkavad oma tavapäraseid kontrole ka tingimuslikkuse süsteemist eraldi.
- ▶ Kui tingimuslikkuse süsteemi rikkumine on tuvastatud muude kontrollimiste (väljaspool tingimuslikkuse süsteemi kontrollivalimit) käigus, lähevad ka need rikkumised toetuste määramisel ja maksmisel arvesse.
- ▶ Kõiki nõuete rikkumisi hindavad järelevalveasutused ühtse metoodika järgi hindamismaatriksitega. Hindamisel lähtutakse kolmest kriteeriumist:
 - tõsidus,
 - ulatus,
 - püsivus.

Nõude rikkumise hindamine

Iga nõude rikkumise hindamiseks on kontrolliasutused välja töötanud hindamismatriksid, mis on leitavad PRIA kodulehelt

Tingimuslikkuse hindamismatriksites hinnatakse rikkumise tõsidust, ulatust ja püsivust 5-punkti skaalal.

Rikkumiste tuvastamisel arvutatakse rikkumise punktid iga nõude kohta eraldi.

Hindamismatriksi abil leitud nõude rikkumise punktide alusel arvutatakse vähendusprotsent.

HPK nõuded

- 1 Püsirohmaa säilitamine
- 2 Märg- ja turbaalade kaitse
- 3 Koristusjätmete põletuskeeld
- 4 Puhverribade rajamine vooluveekogude äärde
- 5 Kaldega aladel piirangud mullaharimise võtetele
- 6 Talvine taimkate
- 7 Viljavaheldus
- 8 Maastikuelementide säilitamine,
karuputkest teavitamine
- 9 Elupaikade ja liikide kaitse

Erisus

- ▶ **HKP 5,6,7,9** puhul annab Euroopa komisjon liikmesriikidel rohkem mänguruumi nõuete kehtestamiseks,
- ▶ võimalus tuua sisse erisusi põhjendatud juhtudel.
- ▶ Peab olema strateegiakavaga kooskõlas.

- ▶ **Kuni 10 ha** põllumajandusmaaga tootjatele vabastus tingimuslikkuse kontrollidest ja sanktsioonidest. Nõudeid peab siiski täitma

HPK 1 püsirohumaat säilitamine

- ▶ *Sarnaselt varasemate aastatega tuleb säilitada püsirohumaade pindala, mille eesmärk on vältida rohumaat suuremahulist muutmist põllumaaks ning kaitsta ja säilitada olemasolevaid püsirohumaaid.*
- ▶ olulise muudatusena on võimalik edaspidi igal ajal **püsirohumaaid asendada** tingimusel, et ülesharitava püsirohumaaga võrdse pindala ulatuses asendatav püsirohumaat on selline maat, mis muutub püsirohumaaks vanusega, ehk asendamise aastal on see rohumaat 6 aastat vanune
- ▶ *Asendamine pole siiski lubatud selliste maade osas, millele on eelnevalt määratud tagasi rajamise (TAR) kohustus ning mida taotleja peab säilitama kuni eelnimetatud maat muutub püsirohumaaks.*
- ▶ Kui püsirohumaat või TAR antakse üle teisele põllumajandustootjale, läheb ülevõtjale üle ka püsirohumaat säilitamise kohustus
- ▶ Püsirohumaat rohkamara uuendamist ei loeta kasutusotstarbe muutmiseks ja see ei katkesta püsirohumaat vanuse arvestamisel aastate järgnevust.
- ▶ Tuleb silmas pidada, et alates 2023. aastast rakendus **olemasolevate püsirohumaade kasutusotstarbe muutmise keeld kõigile tootjatele**

HPK 2 märg- ja turbaalade kaitse

- ▶ Turvasmullaga põllumajandusmaal ei ole **lubatud künda ega freesida. Turvasmullaga põllumaal on lubatud künda ja freesida üks kord kolme aasta jooksul.** st kündmine ja freesimine on lubatud iga 2 aasta järel.
- ▶ *Turvasmullaga põllumajandusmaal on iga-aastaselt lubatud tegevus minimeeritud mullaharimine, st sisuliselt kõik harimistööd, mida ei tehta adra ega freesiga.*
- ▶ Turvasmullaga põllumajandusmaaks loetakse põld, millel on turvasmulla osatähtsus vähemalt 90 % (alates 2025.aastas 65%) ning turvasmullaga põld, mille kohta on põllumajandustootja võtnud „Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika Eesti strateegiakava aastateks 2023-2027“ alusel antava turvas- ja erodeeritud mulla kaitse toetuse kohustuse.

HPK 2 märg-ja turbaalade kaitse

- ▶ HPK 2 alanõue 2
- ▶ kuivendamata märgalaid ja turvasmullaga põllumajandusmaid ei ole lubatud kuivendada.
- ▶ Kuivendatud märgalade ja turvasmullaga põllumajanduslikuks tegevuseks kasutataval põllumajandusmaal on drenaažisüsteeme lubatud rekonstrueerida üksnes siis,
- ▶ kui kasutatakse lahendusi, mis ei suurenda kasvuhoonegaaside heitkoguseid ja kui see on vajalik mineraalmullas paikneva drenaažisüsteemi toimimiseks.

HPK 3 koristusjätmete põletuskeeld

- ▶ Põllumajandusmaal ei ole lubatud põletada kulu, heina ja põhku, välja arvatud:
- ▶ 1) Põllumajandus- ja Toiduameti ettekirjutuse alusel ohtliku taimekahjustaja tõrjumise eesmärgil;
- ▶ 2) Keskkonnaameti nõusolekul kaitstaval loodusobjektidel kaitse-eesmärgi saavutamiseks.
- ▶ *Põllumajandusmaal ei ole kulu, heina ja põhku lubatud põletada ka lõkkeasemele kokku kogutuna. Lõkkeasemel on lubatud põletada oksid ja kokku kogutud kuivanud pilliroogu.*

HPK 5 kaldega aladel piirangud

- ▶ Üle 10-protsendilise kaldega aladel tuleb erosiooni takistamiseks põllumajandusmaa harimisel kasutada järgmisi agrotehnilisi võtteid:
 - ▶ 1) mulla harimine risti kallakuga;
 - ▶ 2) püsirohumaat rajamine;
 - ▶ 3) heintaimede kasvatamine;
 - ▶ 4) minimeeritud mullaharimine;
 - ▶ 5) kaitseribade rajamine küngaste nõlvadele või veekogude kallastele.
- ▶ *Üle 10% kaldega alad leiab PRIA põllumassiivide veebikaardilt <https://kls.pria.ee/kaart/> abiinfo kaardikihtide alt nimega „Maapinna kalded > 10%“.*

HPK 6 talvise taimkatte nõue

- ▶ Põllumajandusliku majapidamise põllumaast ja püsikultuuride alusest maast peab vähemalt 50 protsenti olema talvise taimkatte all.
- ▶ Kui põllumajandusliku majapidamise põllumaast ja püsikultuuride alusest maast vähemalt 50 protsendil kasvatatakse köögivilja, kartulit, puuvilja, marjakultuuri, lilli, maitse- ja ravimtaimi ning istikuid, peab põllumajandusliku majapidamise põllumaast ja püsikultuuride alusest maast vähemalt 30 protsenti olema talvise taimkatte all.
- ▶ Talviseks taimkatteks loetakse 1. novembrist kuni 31. märtsini põllumaal ja püsikultuuride alusel maal olevad põllumajanduskultuurid, sealhulgas vahekultuur, kõrretüü ja taimejäänused.
- ▶ Talvise taimkatte arvestusse lähevad mitmeaastased põllukultuurid (nt rohumaakultuurid), püsikultuurid (nt puuvilja- ja marjaaed), külvatud taliviljad, kõrretüü ja taimejäänused
- ▶ Ainult varist ei saa lugeda talviseks taimkatteks.

HPK 7 viljavaheldus

- ▶ Põllumajandusliku majapidamise põllumaal ei ole lubatud kasvatada samal põllul sama põhikultuuri üle kolme aasta.
- ▶ Põllumajandusliku majapidamise põllumaast 50 protsendil ei ole lubatud kasvatada sama põhikultuuri kahel järjestikusel aastal, välja arvatud vahekultuuri kasvatamise korral ja kui tagatakse põhikultuuri vaheldumine vähemalt kolme aasta möödudes.
- ▶ Neid nõudeid ei kohaldata mitmeaastaste põllukultuuride, rohumaakultuuride ja looduslike rohttaimede kasvatamise ning maa söötis või mustkesas hoidmise korral.
- ▶ Kui maad hoitakse põhikultuuri kasvuperioodi jooksul söötis või mustkesas, katkeb põllumajanduskultuuri järgnevus.
- ▶ Vahekultuuriks loetakse külvatud kultuuride kasvatamist kahe üksteisele järgneva vegetatsiooniperioodi põhikultuuride vahelisel ajal, või kultuuri, mis külvatakse allakülvina põhikultuurile

HPK 7 viljavaheldus

- ▶ *Talivilja ja suvivilja käsitatakse selle nõude raames eri põllumajanduskultuuridena, ehk suvinisu ja talinisu loetakse erinevateks põhikultuurideks.*
- ▶ *Mitmeaastased põllukultuurid on rabarber, artišokk, spargel, maapirn, mugullauk, maasikas, lilled, ravim- ja maitsetaimed*
- ▶ Nõudest on vabastatud põllumajandustootjad, kelle ettevõtte on mahepõllumajanduse seaduse alusel tunnustatud,
- ▶ või kelle põllumajandusliku majapidamise põllumaa suurus on kuni 10 hektarit.
- ▶ Nõuet kontrollitakse põllumajandusmaa põhiselt mitte taotlejapõhiselt, st nõude järgimisel tuleb arvestada põllul varasematel aastatel kasvatatud kultuuridega.
- ▶ Kuna tingimuslikkuse süsteem rakendus 2023. aastast, siis nõude kontrollimisel võetakse arvesse kultuurid, mida on põllul kasvatatud alates 2023. aastast

KSM nõue

- ✓ Taotleja peab korraldama külvikorra või viljavahelduse nii, et samal maal ei kasvatata teravilja kauem kui kolmel ja maasikat kauem kui viiel järjestikusel aastal ning ristõieliste sugukonda kuuluvaid põllumajanduskultuure ei kasvatata sama maal uuesti enne kolme aasta möödumist.
- ✓ Vahekultuur, sööti jäetud maa ja mustkesa, mida kasutatakse põllumajanduskultuuride vaheldusena ei katkesta külvikorras teravilja, maasika ja ristõieliste sugukonda kuuluvate põllumajanduskultuuride järgnevust kohustuseaastal ega kohustuseaastale vahetult eelnenud kalendriaastatel
- ✓ Teraviljade järgnevuse katkestab mais, tatar või sorgo.
- ✓ Viljavahelduse nõuet ei pea järgima mitmeaastase ristõielise köögivilja kasvatamisel ning sel juhul on lubatud mitmeaastast ristõielist(mädarõigas) köögivilja kasvatada samal kasvukohal mitu aastat järjest.

HPK 4 veekaitse

- ▶ *Veekaitse puhverriba nõuded tulenevad veeseadusest ning on HPK nõudena kehtinud ka seni.*
- ▶ Vooluveekogu ääres asuva põllu ja vooluveekogu vahele tuleb jätta puhverriba, kus on keelatud väetise ja taimekaitsevahendi kasutamine. Puhverriba laius arvestatakse veeseaduse § 118 lõigetes 3 ja 4 sätestatud lähtejoonest.
- ▶ Puhverriba laius on:
 - ▶ 1) üks meeter – alla 10-ruutkilomeetrise valgalaga peakraavi või maaparandussüsteemi avatud eesvooluna kasutatava kraavi puhul, välja arvatud punktis 2 sätestatud juhul;

HPK 4 veekaitse

- ▶ 2) kolm meetrit – alla 10-ruutkilomeetrise valgalaga peakraavi või maaparandussüsteemi avatud eesvooluna kasutatava kraavi puhul, kui see asub vähemalt 10-protsendilise maapinna kaldega alal;
- ▶ 3) 10 meetrit – jõe, oja ja kanali puhul;
- ▶ 4) 10 meetrit – üle 10-ruutkilomeetrise valgalaga peakraavi ja maaparandussüsteemi avatud eesvooluna kasutatava vooluveekogu puhul.
- ▶ Nõuet kohaldatakse sellise kraavi, peakraavi, jõe, oja ja kanali puhul, mille veekogutüüp on Eesti looduse infosüsteemi andmete kohaselt peakraav, kraav, jõgi, oja või kanal, ja sellise kraavi puhul, mida kasutatakse maaparandussüsteemi avatud eesvooluna.
- ▶ *vooluveekogud leiab Maa-ameti kaardirakendusest*
[https://xgis.maaamet.ee/xgis2/page/app/kkmin_nitraaditundlik](https://xgis.maaamet.ee/xgis2/page/app/kkmin_nitraaditundlik_veekaitsepiirangud) kaardikihilt [Põllumajanduse](https://xgis.maaamet.ee/xgis2/page/app/kkmin_nitraaditundlik_veekaitsepiirangud)
[veekaitsepiirangud > Vee- ja keskkonnakaitsepiirangud>veekaitsevöönd](https://xgis.maaamet.ee/xgis2/page/app/kkmin_nitraaditundlik_veekaitsepiirangud)) ja Keskkonnaportaalist
<https://register.keskkonnaportaal.ee/register>.

HPK 8 maastikuelementide säilitamine

- ▶ *Maastikuelementide määratlemise ja kaitse eesmärk on säilitada maastiku ja looduskeskkonna mitmekesisust ja elurikkust.*
- ▶ **Maastikuelemendi kriteeriumitele vastav maastikuelement tuleb säilitada igal juhul**, ka siis, kui taotleja ei ole sellest ise teada andnud või tingimuslikkuse ja nõuetele vastavuse küsimustikus märkinud, et tema valduses on maastikuelemente
- ▶ **Maastikuelemendid arvatakse maksimaalse toetusõigusliku põllumassiivi hulka**
- ▶ *Maastikuelementide kaardikiht on lisatud PRIA põllumassiivide veebikaardile <https://kls.pria.ee/kaart/>, e-PRIA kasutajatele on see nähtav oma põllumassiivide kaardil.*
- ▶ ***Kui taotlejast sõltumatutel asjaoludel on toimunud maastikuelemendi rikkumine või eemaldamine, siis peab taotleja sellest kohe PRIAt teavitama.***
- ▶

HPK 8.1 Maa ja elementide tootmisest kõrvale jäätmine

- ▶ Kustutatakse HPK 8.1
- ▶ Ühe olulisema muudatusena eemaldatakse tingimuslikkuse süsteemi maa heas põllumajandus- ja keskkonnaseisundis hoidmise nõuetest tootmisest kõrvale jäetud maa-alade ja elementide nõue (HPK 8.1).
- ▶ Nõue eemaldatakse kogu programmiperioodi 2023–2027 ajaks.
- ▶ Edaspidi ei pea ÜPP 2023–2027 strateegiakava pindala- ja loomapõhiste toetuste taotlejad enam tootmisest kõrvale jäetud maa-alasid ja maastikuelemente erinevate protsentide (3%, 4% või 7%) võrra kõrvale jätma.

HPK 8 maastikuelementide säilitamine

- ▶ *Maastikuelemendi muutumine (nii muutmine kui ka muutumine) on näiteks olukord, kui põllumaaga on ümbritsetud üksteise lähedal mitu põllusaart, kuid need asetsevad selliselt, et põlluharimismasin ei mahu kahe maastikuelemendi või maastikuelemendi ja põllu piiri vahelt läbi. Sellisel juhul võib põllusaared ühendada või eraldada. Iga põllusaare jagamise või jagunemise tulemusena tekkinud osa peab jääma vähemalt 0,01–0,50 hektari suuruseks.*
- ▶ *Maastikuelementide säilitamise nõude täitmist kontrollides hindab PRIA ka seda, kas maastikuelement vastab ka pärast selle muutumist jätkuvalt maastikuelemendi suuruse, pikkuse, laiuse ja muu kohta sätestatud miinimumtingimustele.*

Maastikuelemendid

- ▶ Põllusaar,
- ▶ metsasiil,
- ▶ puude rida,
- ▶ hekk,
- ▶ eesvoolud ja kraavid,
- ▶ kiviaed,
- ▶ puhastuldu,
- ▶ looduskaitse alusel ükiskojekt-üksikd puu, kivi allikas, muinsuskaitsealuse alusel kinnismälestis, mis on matusepaik, muistne põld, lohukivi, kulutsekoht, tee ja sild
- ▶ pärandkultuuriobjektina kaaridstaud mälestuskivi, pärimustega allikas, puu , kivisild, kivitruup, munakvitee ja karjatanum

HPK 8.2 hekkide ja puude pügamine

- ▶ Puude rea, heki või üksiku puu hoolduslõikus või pügamine on keelatud lindude pesitsemise ja poegade üleskasvatamise ajal ning on lubatud alates 15. juulist.
- ▶ *Nõudega sätestatakse konkreetne kuupäev, 15. juuli, millest varem ei tohi maastikuelementidena määratletud puid ja hekke pügada, et kaitsta lindude pesitsemist ja poegade üleskasvatamist. Hekkide ja puude lõikamiseks või pügamiseks sobivaim aeg on sügis.*

HPK 8.3 invasiivsete võõrliikide vältimine

- ▶ Põllumajandusmaal või sellega külgneval alal esinevast karuputke võõrliigist, mille kohta ei ole Maa-ametil andmeid, tuleb hiljemalt 31. maiks esitada teatis Keskkonnaametile.
- ▶ *Toetuste taotleja peaks kontrollima oma põllumajandusmaid ja nendega külgnevaid alasid ning karuputke esinemise korral tuvastama, kas koloonia on geoportaali karuputke rakendusse märgitud. Kui ei ole, tuleb täita vastav vormikohane teatis ning esitada see Keskkonnaametile.*
- ▶ karuputke võõrliigi esinemise kohad ja info on Maa-ameti geoportaalis <http://geoportaal.maaamet.ee/est/Kaardiserver/Karuputke-torjumise-ja-loodushoiutoode-kaadirakendus-p383.html>

HPK 9 elupaikade ja liikide kaitse

- ▶ Keskkonnatundliku püsirohuma kasutusotstarvet ei ole lubatud muuta, ega seda ka üles künda.
- ▶ Keskkonnatundlik püsirohuma on Natura 2000 võrgustiku alal asuv või
- ▶ 1) püsirohuma, mille põllu muld on 100 protsendi ulatuses turvasmuld;
- ▶ 2) pärandniit või
- ▶ 3) inventeeritud väärtuslik püsirohuma (kõrge loodusväärtusega püsirohumaid alles kaardistatakse ja andmed on kättesaadavad 2025. aastast).

HPK 9 elupaikade ja liikide kaitse

- ▶ Pärandniitu või inventeeritud väärtuslikku püsirohumaad pole lubatud uuendada.
- ▶ Rohukamara uuendamine pealkülvi teel, millega ei pöörata rohukamarat ümber, on lubatud ainult püsirohumaal puhul, mille muld on 100 protsendi ulatuses turvasmuld.
- ▶ Pärandniitu ega inventeeritud väärtuslikku püsirohumaad ei ole lubatud uuendada ka pealkülvi teel.
- ▶ *Seni, kuni kõrge loodusväärtusega püsirohumaad ei ole kaardistatud (tõenäoliselt saab inventeerimine tehtud 2025 aastaks), tuleb lähtuda sellest, kas püsirohumaal on 100% turvasmullaga püsirohumaal Natura 2000 alal või pärandniit Natura 2000 alal või mitte. Kui mitte, siis on tegemist tavapärase püsirohumaaga, millele HPK 9 piirang ei rakendu.*

Kohustuslikud majandamisnõuded KM

- ▶ Kohustuslikud majandamisnõuded põhinevad ELi direktiividel ja määrustel
- ▶ linnudirektiiv ja loodusdirektiiv;
- ▶ põhjaveedirektiiv;
- ▶ nitraadidirektiiv;
- ▶ taimekaitsevahendite turule viimise direktiiv;
- ▶ hormoonide kasutamise keelamise direktiiv;
- ▶ toidu- ja söödaohutuse määrused;
- ▶ põllumajandusloomade kaitse direktiivid
- ▶ ning on sätestatud Eesti õigusaktides.

Kohustuslikud majandamisnõuded (KM)

- ▶ Uue ÜPP perioodi **kohustuslikest majandamisnõuetest on välja jäetud loomade identifitseerimise ja registreerimisega seotud nõuded** (senised KM 6–8) ning (TSE) diagnoosimisest teatamine (senine KM 9).
- ▶ Lisandunud on põhja- ja pinnavee kaitse nõue (KM 1), mis on seotud veevõtuga ja põllumajandusest lähtuva fosfori koormuse vältimise ja kontrollimisega,
- ▶ ning taimekaitsealase koolituse nõue (KM 8).

Põhja- ja pinnavee kaitse (KM 1)

KM 1 Nõue 1:

► Veeloa kohustus on, kui:

1) võetakse pinnavett, sealhulgas jääd, enam kui 30 kuupmeetrit ööpäevas;

2) võetakse põhjavett rohkem kui 150 kuupmeetrit kuus või rohkem kui 10 kuupmeetrit ööpäevas

Nõue 2 Nõuded fosforiga väetamisele

- ▶ Sõnnikuga on lubatud anda haritava maa ühe hektari kohta kuni 25 kg fosforit aastas, sealhulgas fosfor, mis jääb loomade karjatamisel maale loomade väljaheidetega.
- ▶ Haritavale maale sõnnikuga antava fosfori kogust võib vajaduse korral suurendada või vähendada arvestusega, et jooksva viie aasta keskmisena antud fosfori kogus ei ületa 25 kg hektari kohta

KM 1 Nõue 2

Nõuded fosforiga väetamisele

Sõnnikuga anda lubatud fosfori piirnormi ei kohaldata

- ▶ kui mullas taimedele omastatava fosfori tarve on suur või väga suur ja selle tõendamiseks on põllumajandusega tegelev isik korraldanud vähemalt kord viimase viie aasta jooksul iga viie hektari kohta
- ▶ mullaproovide võtmise ning analüüsimise akrediteeritud laborianalüüsi meetodiga.

Põhja- ja pinnavee kaitse (KM 1)

KM 1 Nõue 4:

- ▶ Hooldusalal on keelatud fosforit sisaldavate väetiste kasutamine ja hoidmine ning karjatamine.
- ▶ Hooldusala on salvkaevu, puurkaevu või puurauku ümbritsev maa- või veeala.
- ▶ Hooldusala ulatus on kümme meetrit.

KM 7-8 Nõue 2

- ▶ Taimekaitsevahendi professionaalne kasutaja peab olema läbinud taimekaitsekoolituse ning peab omama selle läbimist tõendavat taimekaitsetunnistust
- ▶ Taimekaitsevahendi professionaalne kasutaja taimekaitseseaduse tähenduses on isik, eelkõige füüsilisest isikust ettevõtja või tema ettevõtte töötaja ning sellisel tegevusalal tegutseva juriidilise isiku juhatuse liige, juriidilist isikut juhtima õigustatud muu isik või ettevõtte töötaja, kes oma majandus- ja kutsetegevuses kasutab taimekaitsevahendit, ostab seda ning otsustab selle valiku ja kasutamise üle.

Tingimuslikkus ja nõuetele vastavus pindala- ja loomapõhiste toetuste taotlusel

- ▶ Tingimuslikkusega seotud toetuste taotlejatel tuleb taotluse esitamisel täita tingimuslikkuse ja nõuetele vastavuse küsimustik
- ▶ Küsimustikust saadavad andmed on vajalikud iga taotleja puhul nõuete kohaldumise määramiseks.
- ▶ Vastata tuleb, kas:
 - minu valduses on maa heas põllumajandus- ja keskkonnaseisundis hoidmise nõudega määratletud maastikuelemente, mida tuleb säilitada;
 - kasutan põllumajandusmaa niisutamiseks põhjavett üle 150 m³ kuus või üle 10 m³ ööpäevas või pinnavett üle 30 m³ ööpäevas;
 - minu valduses on alla 3 m³ naftasaaduse mahuti või üle 3 m³ mahutavusega naftasaaduste ehitis;
 - kasutan mineraalväetisi;

Tingimuslikkus ja nõuetele vastavus pindala- ja loomapõhiste toetuste taotlusel

- kasutan taimekaitsevahendeid;
- hoian sõnnikut sõnnikuhoidlas;
- hoian sõnnikut aunades;
- hoian silo silohoidlas või maa peal;
- kasutan taimekaitsevahendeid;
- tegelen loomsete esmatoodete (toorpiim, muna, mesi) tootmise ja turustamisega;
- tegelen mitteloomsete esmatoodete (teravili, köögivilid) tootmise ja turustamisega.
- ▶ Lisaks tuleb taotlusele kirja panna kogu kasutuses olev põllumajandusmaa, isegi kui sellele toetust ei taotleta.

Tingimuslikkus ja nõuetele vastavus pindala- ja loomapõhiste toetuste taotlusel

- ▶ Vahekultuuride kasvatamise korral tuleb pindala- ja loomapõhiste toetuste taotluse põldude loetelus teha märges veergu „TING VK“ nende põldude kohta, kus vahekultuuri planeeritakse kasvatada.
- ▶ Infot kasutatakse HPK 7 nõude kontrollimisel.
- ▶ 2024. aasta taotlusel esitatud infot vahekultuuride kasvatamise kohta kasutab PRIA HPK 7 nõude kontrollimisel 2025. aastal.
- ▶ Kui taotleja kasvas vahekultuuri 2023. aastal, siis 2024. aastal HPK 7 nõude kontrollimisel, tuleb taotlejal vahekultuuri kasvatamise kohta esitada vajadusel PRIA-le väljavõtte põlluraamatust, mis tõendab vahekultuuri kasvatamist.

Maaelu Arengu Euroopa
Põllumajandusfond:
Euroopa investeeringud
maapiirkondadesse

Täna kuulamast !!!

METK
Maaelu
Teadmuskeskus

Eesti maaelu tark vara